

1 Sak 9 - 1. Behandling av resolusjoner under Fylkesårsmøtet 07.05.22

2 3 Innkommende resolusjoner/resolusjonskomiteens anbefaling for behandling:

- 4 1. Bedre dekning av busstilbudet på kveldstid i bygda, Froland Høyre/*Fylkestingsgruppen*
- 5 2. Bøylestad Energipark, Froland Høyre/*Ansees ivaretatt i resolusjon 4. Krafttak for kraft på Agder*
- 6 3. En skikkelig kommunereform for Sørlandet, Agder Unge Høyre/*Tas ikke opp til behandling*
- 7 4. Krafttak for kraft på Agder, Agder Unge Høyre/*Bearbeidet versjon fra resolusjonskomiteen behandles av*
- 8 *Fylkesårsmøtet*
- 9 5. Fastlegeordningen - en nasjonal krise som snarlig må løses, Arendal Høyre/*Er behandlet av fylkesstyret og*
- 10 *sendt inn til Landsmøtet*
- 11 6. Økonomisk likeverdig behandling av kommunale og private barnehager må løftes, Arendal Høyre/*Er*
- 12 *behandlet av fylkesstyret og sendt inn til Landsmøtet*
- 13 7. En skikkelig kommunereform for Agder, Arendal Høyre/*Tas ikke opp til behandling*
- 14 8. Innsigelser, Flekkefjord Høyre/*Bearbeidet versjon fra resolusjonskomiteen behandles av Fylkesårsmøtet*
- 15 9. Kraft på Agder, resolusjonskomiteen /*Fylkesårsmøtet nr. 1*
- 16 10. Et enklere og åpnere Norge, resolusjonskomiteen /*Fylkesårsmøtet nr. 2*
- 17 11. En skole der det er lov å lykkes, resolusjonskomiteen /*Fylkesårsmøtet nr. 3*
- 18 12. Kommunene må bestemme mer over hvordan egne arealer skal utvikles, resolusjonskomiteen
- 19 /*Fylkesårsmøtet nr. 4*

20 21 22 23 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Behandles av fylkestingsgruppen*

24 **1. Bedre dekning av busstilbudet på kveldstid i bygda, Froland Høyre**

25 Kollektiv tilbudet er like viktig for bygd som by. For at kommunen skal være med på det grønne skiftet og bytte
26 ut bil med buss må det tilrettelegges slik at buss blir mer attraktivt, Om vi ønsker å ta i bruk hele Froland/Agder
27 må det være mulig å kunne besøke restauranter/teater for å så komme seg hjem igjen. Det gjelder også mange
28 ungdommer og nye landsmenn som ikke har bil. Froland Høyre vil derfor ha en ordning Hent Meg i Froland. Der
29 vi har en liten buss/minibuss som kjører en rute og hvor folk bestiller stopp i forveien. På denne måten er det
30 mulig å få til ett godt kollektiv tilbud også bygdene. Akt har allerede ordningen svipp.

31 32 **Froland Høyre vil:**

33 Ha en ordning på kveldstid og bygge et eget tilbud til befolkningen og erstatte dagen store busser med mer
34 tilpassede busser/minibusser.

35 36 37 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Ansees ivaretatt i resolusjon 4. Krafttak for kraft på Agder*

38 **2. Bøylestad Energipark, Froland Høyre**

39 Det norske samfunnet står overfor en krevende omstilling de kommende tiårene. Olje- og gassaktiviteten vil
40 gradvis falle og antallet arbeidsplasser i næringen reduseres. For å opprettholde aktivitet og sysselsetting må
41 det derfor legges til rette for andre næringer. Denne utviklingen har vi allerede sett konturene av, og mange
42 norske kommuner har de siste årene kjempet for å tiltrekke seg ny grønn industri. Agderregionen har vist seg å
43 være attraktiv for denne typen industrietableringer. Dette skyldes blant annet regionens store kraftoverskudd
44 og strategiske nærhet til Europa. I tillegg til den planlagte etableringen av Morrow batterifabrikk i Arendal,
45 utforskes nå Agderregionen av andre aktører innenfor batteriteknologi, datalagring og hydrogen- og
46 ammoniakkproduksjon. Alle disse nyetableringene har to nøkkelbehov til felles:

- 47 1. Behov for tilrettelagte næringsarealer
- 48 2. Tilgang på store mengder fornybar kraft.

49
50 Næringsareal finnes flere steder, men god nok krafttilgang er en definitiv mangelvare. Her har imidlertid
51 Froland kommune et unikt konkurransefortrinn. Bøylestad har det sterkeste kraftknutepunktet mellom
52 Kristiansand i vest og Grenlandsområdet i øst. I tillegg til krafttilgang og store arealer ligger Bøylestad strategisk
53 godt plassert i nærheten av teknologi-, forsknings- og kompetansemiljø i Arendal, Grimstad og Lillesand.

56 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Tas ikke opp til behandling*

57 **3. En skikkelig kommunereform for Sørlandet, Agder Unge Høyre**

58 Agder Høyre vil styrke kommunene, øke det lokale selvstyret, gi kommunene flere oppgaver, og levere flere og
59 bedre tjenester nært innbyggerne. For å gjøre kommunene enda bedre, trenger Sørlandet en skikkelig
60 kommunereform som gir lokalsamfunnene mer ansvar, flere muligheter og nye oppgaver.

61
62 Dagens kommunereform går ikke langt nok for Agder. Agder er et relativt lite fylke med 300.000 innbyggere, og
63 trenger ikke 25 kommuner. Både SSB og Statsforvalteren er tydelige på at kommunene i Agder er for små, og at
64 fagmiljøene ikke er store nok til å levere best mulig tjenester. Dette rammer hardest for gruppene som trenger
65 kommunen mest, som barnevernsbarn og rusavhengige.

66
67 SSB sine undersøkelser viser at en kommune bør ha over 15.000 innbyggere for å levere tilstrekkelig gode
68 tjenester. For Agder Høyre er gode tjenester for innbyggerne alltid viktigere enn at ordførere skal beholde
69 jobben sin. I tillegg leverer alle de små kommunene på Agder tjenester gjennom interkommunale samarbeid,
70 som er en udemokratisk ordning hvor politikere slipper å stå til ansvar for tjenestene kommunen sin leverer.

71
72 Agder Høyres mål er mer lokaldemokrati og bedre tjenester for innbyggerne, derfor trenger vi færre og større
73 kommuner på Sørlandet.

74 75 **Agder Høyre vil:**

- 76 • Slå sammen Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal kommuner til én kommune.
- 77 • Slå sammen Bykle, Valle, Bygland, Åseral og Evje og Hornnes kommuner til én kommune.
- 78 • Slå sammen Vennesla og Iveland kommuner til én kommune.
- 79 • Slå sammen Kristiansand, Lillesand og Birkenes kommuner til én kommune.
- 80 • Slå sammen Grimstad, Arendal og Froland kommuner til én kommune.
- 81 • Slå sammen Åmli, Vegårshei, Gjerstad, Tvedestrand og Risør kommuner til én kommuner.
- 82 • Avvikle fylkeskommunen som forvaltningsorgan og overføre oppgavene til kommunene.
- 83 • I mellomtiden innføre en prøveordning hvor Agder fylkeskommunene overfører store oppgaver som
84 videregående skole, tannhelse og fylkesvei til kommunene.

85
86

87 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Bearbeidet versjon fra resolusjonskomiteen behandles av*
88 *Fylkesårsmøtet*

89 **4. Krafttak for kraft på Agder, Agder Unge Høyre**

90 En del av løsningen av klimakrisa er å satse på fornybar energi og kraft. I fremtiden kommer Agder, Norge og
91 resten av Europa til å trenge kraft. Olja kan ikke vare evig, og derfor må vi ha nye løsninger. De løsningene skal
92 Agder være først og best på.

93
94 Vi skal møte fremtiden med grønne løsninger og nok kraft. Den nye batterifabrikken i Arendal vil trenge 1/3 av
95 Agders vannkraft. Da er vi nødt til å bygge ut alt som bygges ut kan.

96
97 Vi løser ikke klimakrisen alene her i Agder, men Norge og Agder kan være de som forsyner resten av Europa
98 med energi. Vi kan gjøre det billigere å velge miljøvennlig og dyrere å forurense. Derfor mener Agder Høyre at
99 vi må bygge ut flere utenlandskabler for å selge energien vår. Å selge energi vil ikke bare være gunstig
100 økonomien, men det vil også være et steg i riktig retning mot et grønnere Agder.

101
102 Agder Høyre mener vi må møte det grønne skiftet og fremtiden med nok kraft.

103 104 **Agder Høyre vil:**

- 105 • Bygge ut flere vindmøller i Agder
- 106 • Bygge ut flere utenlandskabler i Agder
- 107 • Oppgradere kapasiteten på vannkraftverk i Agder
- 108 • Bygge ut mer solenergi i Agder

109
110

111 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Er behandlet av fylkesstyret og sendt inn til Landsmøtet*

112 **5. Fastlegeordningen - en nasjonal krise som snarlig må løses, Arendal Høyre**

113 Fastlegeordningen ble innført i 2001. Denne har vært en suksess i mange år. Hensikten var å bedre kvaliteten
114 på allmennlegetjenesten ved å gi alle som ønsker det én fast lege å forholde seg til. Det er mange viktige
115 prinsipper og fordeler knyttet til fastlegetjenestene. Alle har rett på tjenestene. Innbyggerne kan bytte fastlege
116 inntil 2 ganger pr. år. Fastlegene har gode forutsetninger for å kjenne sine pasienter godt. Fastlegene
117 representerer ett svært viktig lavterskel helsetilbud. Over tid har fastlegene blitt tilført mange nye oppgaver.
118 Det er det et rimelig rasjonale ved.

119
120 Problemet er blant annet at disse oppgavene ikke er godt nok økonomisk kompensert for. Fastlegene er
121 normalt privatpraktiserende. Nye fastleger starter enten med en 0-liste, dvs. uten pasienter, eller de kjøper seg
122 inn i en praksis. Legene mottar betaling per innbygger på listen (percapitatilskudd) fra kommunen. I 2019
123 utgjorde dette tilskuddet 499 kroner per pasient per år. I tillegg mottar legene egenbetaling fra pasienter og
124 honorarer fra HELFO etter bestemte satser beskrevet i normaltariiffen.

125
126 Maksimalt antall innbyggere per lege er 2 500. Fastlegene har lange dager og i tillegg er de forpliktet gjennom
127 fastlegeavtalen å delta i kommunal legevakt. Gjennomsnittlig listelengde er fallende og var i 2017 på 1 106
128 pasienter. Over tid har det utviklet seg til å bli en fastlegekrise i mange kommuner i hele Norge. Mange
129 nyutdannede kvier seg for den økonomiske risikoen ved å bli privatpraktiserende fastlege.

130
131 En betydelig andel fastleger vurderer å slutte som fastlege fordi arbeidsbelastningen er for stor. I Arendal er
132 det 42 fastleger og hele 12 av disse vurderer å slutte. Dette kommer på toppen av at det ikke er åpne lister hos
133 noen leger, og klare rekrutteringsutfordringer. Fra 01. september 2021 overtok Lillesand kommune driften av
134 Blindleia Legesenter og Agderklinikken. Dette er kostbart og er knyttet til fastlegekrisen. I mange andre
135 kommuner ser man seg tvunget til å leie inn svært kostbar legehjelp for å løse fastlegekrisen. For at fastlegene
136 skal klare oppgavene de er satt til, så må listetallet ned. Det må ses på økonomiske virkemidler og ett av de er å
137 øke basistilskuddet.

138
139 AP/SP Regjeringen går i Budsjettet for 2022 inn for å øke basistilskuddet til den enkelte pasient med kr 15. Etter
140 legeföreningens beregninger utgjør dette ca. 10 min redusert arbeidstid pr uke. Det monner ikke. En
141 konsekvens av manglende statlig rammetilskudd på dette området medfører at kommunene selv må øke
142 basistilskuddet for å kunne beholde og rekruttere fastlegene de trenger.

143
144 **Arendal Høyre vil:**

145 Jobbe for at rammevilkårene, herunder de økonomiske vilkårene, for fastlegene i Arendal og Norge bedres
146 vesentlig på både kort som langt slik at vi kan beholde dagens fastleger og at det blir rekrutteringsmessig
147 attraktivt for nye fastleger å etablere seg i egen praksis.

148
149
150 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Er behandlet av fylkesstyret og sendt inn til Landsmøtet*

151 **6. Økonomisk likeverdig behandling av kommunale og private barnehager må løftes, Arendal Høyre**

152 Den sittende regjeringen ser ut til å ha en annen agenda. Forhandlingene med regjeringspartiene AP/SP og SV
153 er blitt enige om en avtale som sikrer stortingsflertall for statsbudsjettet 2022. Noe av det SV fikk gjennomslag
154 for er knyttet til private aktørers rolle knyttet til velferden.

155
156
157 Det er varslet flere endringer som kan få store konsekvenser for fremtidens barnehagesektor som: «Stortinget
158 ber regjeringen innen mars 2022 nedsette et offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan
159 utfases i ulike skattefinansiert velferdstjenester, og legge fram en egen nullprofittmodell for hver slik sektor.
160 Utvalget skal også foreslå en juridisk definisjon for ideelle driftsformer». Vi mener at dette kan være lovstridig.

161
162 Overskuddet i sektoren er allerede marginale, på ca. 2 prosent. Lovverket gir allerede kommunene som
163 tilsynsmyndighet mulighet til å trekke aktører som tar ut uhenksommessig stort utbytte. Det må derfor være en
164 helt annen agenda regjeringen styrer etter, og det blir nå viktig at Høyre markerer seg for å ivareta de private
165 barnehagene. I Arendal kommune er 24% av barnehagetilbudet kommunalt, mens de private barnehagene står
166 for 76% av barnehagetilbudet. Regjeringen foreslår nå en reduksjon i tilskuddene som vil koste de private

167 barnehagene fra 400 til 600 millioner kroner hvert år, sammenlignet med i dag. Kuttene i pensjonstilskudd må
168 sees på i en helhetlig utredning av finansieringssystemet da de private barnehagene er underfinansiert på
169 andre områder.
170

171 Det er mange private barnehager som sliter økonomisk, 1 av 3 går med underskudd. Den nye regjeringen vil
172 redusere tilskuddene til private barnehager. Dette er svært bekymringsfullt. Skal vi opprettholde og sikre et
173 mangfoldig barnehagetilbud, må finansieringssystemet være bærekraftig og forutsigbart. Slik kan
174 barnehageeiere fortsatt ansette flere barnehagelærere og pedagoger, satse på kompetanse og faglig påfyll for
175 alle ansatte, sikre at barn som trenger ekstra hjelp følges opp på en god måte og kunne tilby et innhold av høy
176 kvalitet. Til beste for barn, foreldre, ansatte og samfunnet. Arendal Høyre er bekymret for både nasjonale
177 rammereduksjoner til de private barnehagene og for fremtidig rasing av en sektor som har lyktes med stor
178 suksess.
179

180 **Arendal Høyre vil:**

- 181 1. Jobbe for at de private barnehagene gis forutsigbarhet og et rammetilskudd som gir mulighet for forsvarlig
182 drift, hvor en kan ivareta ansatte når det gjelder lønn og pensjon, ansette flere barnehagelærere og
183 pedagoger, styrke satsningen på kompetanse og faglig påfyll for alle ansatte, og sikre at alle barn som
184 trenger ekstra oppfølging får det.
- 185 2. Samt kunne tilby et allmennpedagogisk tilbud av høy kvalitet for alle barn.
- 186 3. Jobbe videre med å få på plass en helhetlig gjennomgang av finansieringssystemet og sikre reell økonomisk
187 likeverdig behandling av de private og offentlige barnehagene i praksis.
188 Vurdere Storberget-utvalgets rapport opp mot Grunnloven, EMK, og EØS -avtalen så snart som mulig.
189

190

191 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Tas ikke opp til behandling*

192 **7. En skikkelig kommunereform for Agder, Arendal Høyre**

193 Arendal Høyre vil styrke kommunene, øke det lokale selvstyret, gi kommunene flere oppgaver, og levere flere
194 og bedre tjenester nært innbyggerne. For å gjøre kommunene enda bedre, trenger Agder en skikkelig
195 kommunereform som gir lokalsamfunnene mer ansvar, flere muligheter og nye oppgaver.
196

197 Dagens kommunereform går ikke langt nok for Agder. Agder er et relativt lite fylke med ca. 307.000
198 innbyggere. Ved sist kommunereformprosess med virkning fra 2020, gikk Agder fra 30 til 25 kommuner. Alle i
199 det tidligere Vest-Agder. Agder sitt behov er færre enn 25 kommuner.
200

201 Både SSB og Statsforvalteren er tydelige på at kommunene i Agder er for små, og at fagmiljøene ikke er store
202 nok til å levere best mulig tjenester. Dette rammer hardest for gruppene som trenger kommunen mest, som
203 for eksempel barnevernsbarn, forebyggende tjenester og rusavhengige.
204

205 SSB sine undersøkelser viser at en kommune bør ha over 15.000 innbyggere for å levere tilstrekkelig
206 gode tjenester. For Arendal Høyre er gode tjenester for innbyggerne alltid viktigere enn at ordførere skal
207 beholde jobben sin. I tillegg leverer alle de små kommunene på Agder tjenester gjennom interkommunale
208 samarbeid, som er en udemokratisk ordning hvor politikere «slipper» å stå til ansvar for tjenestene kommunen
209 sin leverer.
210

211 Arendal Høyres mål er mer lokaldemokrati og bedre og fremtidsrettede tjenester for innbyggerne. Derfor
212 trenger vi færre og større kommuner på Agder – til beste for innbyggerne og næringslivet.
213

214 **Arendal Høyre vil:**

- 215 • Jobbe aktivt fremover med å få i gang gode prosesser i kommunene med mål om kommunesammenslåing i
216 de regionene der det tydelig er et felles bo og arbeidsmarked.
- 217 • Avvikle fylkeskommunen som forvaltningsorgan og overføre oppgavene til kommunene.
- 218 • I mellomtiden innføre en prøveordning hvor Agder fylkeskommunene overfører store oppgaver som
219 videregående skole, tannhelse og fylkesvei til kommunene.
220

221

222 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Bearbeidet versjon fra resolusjonskomiteen behandles av*
223 *Fylkesårsmøtet*

224 **8. Innsigelser, Flekkefjord Høyre**

225 Flekkefjord Høyre har politikere i bystyret som har vært med siden 90 tallet. Store deler av denne tiden har
226 kommunens bestemmelsesrett i plansaker vært svært begrenset. Lokaldemokratiet var skadelidende av en
227 fylkesmann, statsforvalter som til stadighet kom med innsigelser i plan og byggesaker.

228
229 Vi ble overkjørt av en ivrig stasforvalter som handlet på instruks fra en regjering styrt av AP, Sp og SV
230 Vi opplevde til å med å bli kalt inn til meklingsmøte om en reguleringsplan hvor vi ble møtt med at
231 fylkesmannen/statsforvalteren ikke hadde noe å gi, de stod på sitt. Da hadde fem personer reist fra Flekkefjord
232 til Kristiansand for om mulig å finne en løsning vi kunne enes om. Det gikk altså med 5 dagsverk uten at
233 fylkesmannen viste vilje til forhandlinger engang. Slik arroganse og behandling er ikke bra for rekrutering av
234 lokalpolitikere.

235
236 I de senere årene har vi merket en markant endring i innsigelsene fra statsforvalteren. Fra å bli møtt med
237 innsigelser i brorparten av alle saker utvalget behandlet, har dette i løpet av de 8 årene med Høyre i regjering,
238 snudd til nå å kun unntaksvis bli møtt av innsigelser.

239
240 Instruksen fra regjeringen til statsforvalteren er tydelig endret og lokaldemokratiet fungerer bedre.
241 Høyre regjeringen la til grunn at eiendomsretten skal være et bærende prinsipp i arbeidet med endring i
242 dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven.

243
244 Videre klagjorde regjeringen hva som er nasjonale og vesentlige regionale interesser i planleggingen.
245 Og nettopp viktigheten av gode planer har vært et særdeles viktig argument for at statsforvalteren ikke skal
246 kunne komme med innsigelser. Vi har til stadighet hørt fra statsforvalteren at vi må forholde oss til
247 overordnede planer. Vår frustrasjon er derfor stor når fylkeskommune og eller statsforvalter kommer med
248 innsigelser til byggesøknader som er hjemlet i nylige vedtatte arealplaner. Overordnede planer skal gi
249 forutsigbarhet for forvaltningen av arealet i kommunen.

250
251 Vi i Flekkefjord har nylig vedtatte arealplaner, men vi har også områder hvor arealplanene er av eldre dato. At
252 det stilles spørsmålstegn til eldre planer er for så vidt greit, men når arealplanen kun er ett par, tre år gammel
253 da blir det feil når det kommer innsigelser i saker som ikke ble problematisert i arealplanarbeidet.
254 Skal lokaldemokratiet fungerer, må timer, uker og måneder med arealplanlegging også legge føringer for
255 statsforvalteren og muligheten for omkamper må begrenses.

256
257 Et av de siste eksemplene på slik innsigelse har vi fra nå i sommer da det ble søkt om å anlegge et lite anlegg for
258 levendelagring av torsk i Breidlibukt utenfor Rasvåg på Hidra.

259
260 I Kystzoneplanen gjennom mange år har dette området vært avsatt til aquakultur. Det var i dette området at
261 oppdrettseventyret i Flekkefjord startet for flere tital år siden. Området ble også avsatt i den nylig vedtatte
262 kystzoneplanen til bruk i aquakultur.

263
264 Fylkeskommune, statsforvalter og verneområdestyret for landskapsvernområdet hadde ingen kommentarer til dette når
265 planen ble vedtatt.

266
267 Nå når endelig søknad om etablering skulle behandles så hadde ikke verneområdestyret noen innvendinger, men
268 Statsforvalteren i Agder påklagde verneområdestyret sitt vedtak. Det ble vist til at mulighetene for havbruk ble
269 vurdert i verneplanprosessen og at man kom til at anlegg som ikke var særlig synlige på sjøoverflaten kunne
270 etableres noen steder i verneområdet, uten at formålet med vernet ble truet nevneverdig. «Imidlertid er
271 skjærgården mellom Rasvåg og Stø ifølge verneplanen ikke et slikt etableringssted, da en slik etablering vil
272 stride mot verneformålet.», fremholder statsforvalteren.

273
274 Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder hadde den 29. oktober 2020 gitt
275 tillatelse til etablering anlegget for levendelagring av torsk. Begrunnelsen var at anlegget er lite, at det vil kunne
276 styrke kysttorskens, at området tidligere har vært brukt til oppdrett og at verneområdet dekker så store areal at
277 det ikke er mulig å finne alternativ som har nødvendig minsteavstand til andre oppdrettsanlegg. Det vises også

278 til at Breidlibukt i kommunedelplanen for kystsonen er avsatt til fremtidig akvakultur. Planen ble vedtatt i 2017
279 og det kom ikke noen innsigelser verken fra verneområdestyre eller andre myndigheter i forbindelse med
280 utarbeidelsen av denne planen.

281
282 Enden på visa var at Miljødirektoratet støtter statsforvalterens konklusjoner og fremholder at «En installasjon
283 som den omsøkte vil etter vår vurdering påvirke landskapet og stride mot verneformålet som blant annet er å
284 ivareta et representativt og særpregede landskap med åpne sjøflater og urørt skjærgård.»

285
286 **Agder Høyre mener:**

- 287 • At viktigheten av overordnede planer er stor. De skal legge føringer for blant annet kommunenes arealbruk
288 i kommende år. Alle instanser skal være hørt i arbeidet fram mot en gyldig og godkjent plan.
- 289 • Agder Høyre mener at en gyldig og godkjent plan skal være førende også for statsforvalteren og at
290 innsigelser som går mot den godkjente planen ikke skal kunne fremmes.

291
292
293 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Behandles av Fylkesårsmøtet nr. 1*

294 **9. Kraft på Agder, resolusjonskomiteen**

295 Særlig på Agder vet vi at fremtiden er elektrisk. Dette krever at vi bygger opp kapasiteten og øker
296 kraftproduksjonen. Jobben kan bli et eventyr for leverandørindustrien og andre i regionen. Men det krever mer
297 forutsigbarhet for forbrukere, frivillighet og næringsliv enn hva vi nylig har opplevd.

298 299 **Strømmarkedet og strømpriser**

300 Vinteren 2022 har strømprisene i Agder vært ekstreme. Strømprisene vil alltid variere og på kort sikt må slike
301 ekstremisituasjoner møtes med sterke omfordelende tiltak slik at forbrukere, frivillighet og næringsliv
302 kompenseres samtidig med de økte utgiftene. Kraftmarkedet er komplisert. En av de største årsakene til de
303 høye strømprisene var at gassprisen rett før julen 2021 ble ni ganger høyere enn normalt. Prisen på kull og
304 CO₂-kvoter økt også kraftig, samtidig som Frankrike i desember hadde 15 av 56 atomreaktorer ute av drift.
305 Russlands invasjon av Ukraina 24. februar har ytterligere påvirket både tilgangen på kraft og prisen på kraft i
306 Europa. Til tross for at strømprisene i Norge gjentatte ganger har satt nye rekorder, har de til dels vært
307 betydelig lavere enn i resten av Europa.

308
309 Sett i et historisk perspektiv er det 30 år siden kraftmarkedet ble liberalisert, og snittprisen på strøm var høyere
310 fra 1980-1990 enn fra 1990-2020. Norge har nå 17 mellomlandsforbindelser for strøm, hvorav det er de to siste
311 som har skapt mye debatt i senere tid: Kablene til Tyskland og Storbritannia. Norge opplever prissmitte fra
312 Europa gjennom mellomlandsforbindelsene, samtidig er det et faktum at Norge tjener svært mye penger på
313 høye gasspriser og høye strømpriser. Vi har hatt mellomlandsforbindelser for overføring av kraft siden 1960 og
314 det har vært bred politisk enighet om at dette har vært riktig for å sikre forsyningssikkerheten i Norge i tørrår,
315 og for å hindre at for mye kraft går til spille i våte år. I 2020 var spotprisen på kraft gjennom året 10 øre/kWh i
316 snitt, og ca. 15 TWh gikk rett på havet fordi magasinene var fulle. Til sammenlikning var gjennomsnittlig
317 spotpris 76 øre/kWh i 2021. Vi har dermed gått fra den ene ekstremiteten til den andre.

318 319 **Kraftmarkedet og sikkerhetspolitikk**

320 I en stadig mer urolig verden er gjensidig avhengighet av hverandre den viktigste garantien vi har mot krig og
321 konflikt. Vår tilknytning til det europeiske kraftmarkedet gir oss en sikkerhetspolitisk garanti som knytter våre
322 alliertes interesser til våre. Energi vil alltid være en ressurs og et gode som er viktig i internasjonal storpolitikk.
323 Et integrert kraftmarked med våre allierte gir oss ikke bare sikkerhetspolitiske garantier, men en realpolitisk og
324 nødvendig innsats for å beskytte Norge. Europas avhengighet av russisk gass gjør problemstillingen mer aktuell
325 enn noen gang.

326 327 **Sterkere forbrukere**

328 Strømforbrukeren – deg, meg og arbeidsplassen vår – har stor betydning for utviklingen. Det bør bli enklere og
329 rimeligere for forbrukere å investere i egne småskala kraftproduksjonsanlegg, der solceller er mest aktuelt.
330 Samtidig er den mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes, og her må alle bidra.

331

332 **Økt kraftproduksjon**

333 Fremover er løsningen å øke norsk, bærekraftig kraftproduksjon. Kraftig. Muligheten som skiller seg fra resten
334 er potensialet som ligger i havvind. Store deler av Agders næringsliv og leverandørindustri vil kunne få økt
335 portefølje og omsetning som følge av havvindsatsingen. Det er nødvendig at det legges opp til en langsiktig
336 satsing på havvind som samtidig løser avhengigheten av tilgangen på nok areal.

337
338 Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II ble åpnet for fornybar energiproduksjon juni 2020. Første fase av Sørlege
339 Nordsjø II er på 1500 MW, eller om lag 7 TWh i året som tilsvarer kraftforbruket til 460 000 husholdninger.
340 Feltet ligger sør-vest for Agder og har et skissert volum på det dobbelte. Feltet ble lyst ut av Solberg-
341 regjeringen sammen med Utsira Nord, vest for Haugesund. Det vil ta noen år før områdene er ferdig utbygget,
342 men det planlagte eventyret ligger både tidsmessig og geografisk på trappene til Agder.

343
344 Dagens regjering har besluttet at kraften fra første fase av Sørlege Nordsjø II (1500 MW) skal sendes til det
345 norske fastlandet og at auksjon skal være hovedmodell for tildeling av areal til havs. Regjeringen vil komme
346 tilbake til hvordan andre fase skal kobles til nettet etter at NVE har utredet ulike nettløsninger for vindkraft til
347 havs og hvilke effekter dette vil ha på kraftsystemet. Regjeringen har besluttet å gi Statnett ansvaret for å
348 planlegge nettet til havs i tråd med retningslinjer gitt av departementet og basert på innspill og dialog med
349 havvindaktørene.

350
351 Det er viktig å skape forutsigbarhet for næringene med å åpne opp for flere prosjekt, også etter at Sørlege
352 Nordsjø II og Utsira Nord er ferdig utbygd. Norges fordel er verdens beste fagarbeidere, ingeniører og
353 leverandørindustri, og at store deler av dette finnes på Agder. Med en så god kompetanse og tilgang til ren
354 kraft, har vi de beste forutsetninger for å bli en grønn industrigigant.

355
356 Alle former for kraftproduksjon har betydning. Men Norge og Agder må legge de store satsingene der vi har
357 naturgitte, kompetansemessige eller næringsmessige konkurransefortrinn. Potensialet i havvind skiller seg fra
358 potensialet i andre former for kraftproduksjon, og Agder Høyre mener derfor det er her Agder bør satse.

359 360 **Vannkraft**

361 Vannkraft er viktig for Agder og potensialet for økt produksjon ved oppgradering av eksisterende vannkraftverk
362 bør utnyttes. Vernede vassdrag skal det vises særlig varsomhet med. Skånsom utbygging kan vurderes dersom
363 området er flomutsatt og der hvor en utbygging bidrar til flomdemping. Det er ikke aktuelt å legge vernede
364 vassdrag i rør, og fossefallene skal bestå. Men, det bør føres en mer liberal saksbehandling for utbygging av
365 småkraft i sidevassdrag til vernede vassdrag. Verneformålet i vassdraget må ligge i bunn for vurderingene.
366 Agder har meget stort potensiale for utbygging av pumpekraftverk. Tilrettelagte rammevilkår for slik utbygging
367 bør prioriteres. For å få utnyttet småkraftpotensialet på Agder fullt ut, må nettutbygging og - kapasitet
368 prioriteres.

369 370 **Vindkraft på land**

371 Vindkraft på land har potensiale og fortetting i allerede etablerte områder kan være fornuftig. Åpning av nye
372 felt er imidlertid såpass kontroversielt at det ikke er her det bør satses stort de kommende årene.
373 Konesjonssystemet er under endring og vindkraft skal inn i plan- og bygningsloven for å gi kommunene mer
374 medbestemmelse. Regjeringen vil komme med forslag om dette våren 2023, endringer kan komme allerede fra
375 2023 eller 2024.

376 377 **Kjernekraft og thorium**

378 EU-kommisjonen slår fast at kjernekraft ikke er en fornybar energikilde, men at det blir en viktig energiform i
379 energiomstillingen Europa skal gjennom. Det er enorme økonomiske kostander ved å etablere nye anlegg, og
380 regulatorisk er det både svært utfordrende og tidkrevende. Det er også å vente at en lokaliseringdebatt vil bli
381 meget betent. De landene som i dag har kjernekraftanlegg, bør fortsette denne kraftproduksjonen. Tiden det
382 vil ta å eventuelt få en slik satsing effektiv og kostnadssvarende her, tilsier at det heller bør satses på annen ny
383 teknologi der Agder og Norge har særlige fortrinn. Norge har store forekomster av thorium som kan bli viktig

384 for fremtidens kjernekraftvirksomhet i verden. Det er viktig at Norge har god kunnskap om hvordan denne
385 ressursen kan utvinnes og tas i bruk i fremtiden.

386

387 **Solkraft**

388 Solkraft er mer lønnsomt enn for få år siden. Basert på utviklingen i andre land, teknologiutvikling og fallende
389 kostnader, er det grunnlag for at solkraft vil få en større rolle i kraftsystemet.

390

391 **Havvind**

392 Norge har alle forutsetninger for å lykkes med havvind, og Agder må ta en lederrolle. Sørlige Nordsjø II må ha
393 full utbygging med 3000 MV og det bør legges til rette for hybridkabel. Uten hybridkabel vil prosjektet være
394 avhengig av store statlige subsidier. Prosjektet kan stå i fare for å bli for dyrt å realisere, noe som i verste fall
395 kan medføre at prosjektet blir utsatt eller skrinlagt. Alternativt kan auksjonen deles i to. En med hybridkabel og
396 en utelukkende til Norge. Det vil gi markedet mulighet til å svare på merkostnaden med kun å legge kabel til
397 Norge.

398

399 **Agder Høyre vil:**

- 400 • At forbrukere og næringsliv rask skal kompenseres ved særlig høye strømpriser.
- 401 • At energipolitikk ses i sammenheng med sikkerhetspolitikk og at Norge er en sentral og integrert del av det
402 europeiske kraftmarkedet
- 403 • Gjøre det enklere for privatpersoner og bedrifter å sette opp solcelleanlegg ved å forenkle regelverket og
404 vurdere økte incentiver gjennom Enova.
- 405 • Tillate strømdeling mellom flere eiendommer for å legge til rette for desentralisert, småskala
406 kraftproduksjon.
- 407 • At regelverket for samkjøring av elvekraft og magasinkraft må utferdiges. Det bør innføres en ordning for
408 samkjøring slik at magasinverkene begrenser produksjonen sin når elvekraftverkene kjører for fullt.
- 409 • At Agder samles om en sterk satsing på havvind og at vi tar en nasjonal lederrolle.
- 410 • Ha full utbygging av Sørlige Nordsjø II med 3000 MW.
- 411 • At Sørlige Nordsjø II skal bygges med hybridkabel for å sikre lønnsomhet og realisering av prosjektet.
- 412 • Utvikle UiA til å bli et ledende universitet innen forskning på fornybar energi.

413

414

415 **Kraften skal frem!**

416 Norge har et omfattende strømnett som transporterer kraft fra produsenter til forbrukere, et strømnett som vil
417 bli presset når vi skal gjennom en omfattende elektrifiseringsprosess. Næringsliv, offentlig tjenesteytelse og
418 husholdninger i Norge ser på sikker tilgang på strøm som en selvfølge. Så og si alle viktige samfunnsfunksjoner
419 er avhengige av et velfungerende kraftsystem med pålitelig strømforsyning. I årene som kommer blir det derfor
420 helt avgjørende å sikre raskere utbygging og mer effektiv bruk av strømmettet, slik at Norge kan elektrifiseres
421 for å nå klimamålene.

422

423 Samtidig vil elektrifisering og storstilt industriutbygging legge press på natur- og miljøverdier, og intensivere
424 arealkonflikter. Det må derfor være et mål at mest mulig kraftkrevende industri samles langs eksisterende
425 linjenett, og at regionale og statlige miljøkrav ikke kommer i veien for prosjekter med en positiv klimagevinst.

426

427 Produksjon av eksempelvis biogass, batterier, hydrogen, ammoniakk, samt elektrifisering av sokkelen og
428 transportsektoren er avhengig av sikker strømforsyning. Med våre naturgitte forutsetninger, står Norge overfor
429 en unik mulighet til å skape fremtidsrettede og grønne arbeidsplasser. Vi kan ikke la manglende infrastruktur
430 sette en stopper for vårt neste industrieventyr, og det blir avgjørende å få til et storstilt taktskifte i utbygging og
431 oppgradering av strømmettet!

432

433 **Agder Høyre vil:**

- 434 • Forenkle og standardisere konsesjonsbehandlingen.
- 435 • Øke NVEs saksbehandlingskapasitet.

- 436 • Gi søknadsfritak for enkle utbygginger i eksisterende stasjoner.
- 437 • Sikre rammebetingelser som gjør at nettselskapene kan investere i forkant av samfunnsutvikling og
- 438 industrietableringer.
- 439 • Utarbeide regler for en kørdning for forbruk som ikke regnes som «alminnelig forsyning», og vurdere om
- 440 kommuner som regulerer større industriarealer, inngår avtaler om infrastrukturutbygging og etablerer
- 441 støtteordninger for å tiltrekke seg relevant kompetanse, burde stille lengre frem i køen for utbygging av
- 442 krafttilførsel.
- 443 • Utarbeide alternativer til dagens regler for utforming av anleggsbidrag.
- 444 • Lempe på statlige og regionale mål og krav for å sikre at nytt forbruk plasseres i størst mulig grad der det er
- 445 ledig nettkapasitet.
- 446 • Gi berørte kommuner tilstrekkelig planleggings- og medvirkningskapasitet.
- 447 • Sikre at behandlingen av konsesjons- og ekspropriasjonssaker ikke krenker grunnleggende rettigheter.
- 448 • Legge til rette for etablering av mindre kraftverk i tilknytning til ny og eksisterende kraftkrevende industri.
- 449 • Ta høyde for fremtidig linjenett ved regulering og utforming av store samferdselsprosjekter, eksempelvis
- 450 veier, slik at naturinngrep minimeres.
- 451 • Føre i land kraft fra havvind på steder med eksisterende eller planlagt kraftkrevende industri.

452

453

454 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Behandles av Fylkesårsmøtet nr. 2*

455 **10. Et enklere og åpnere Norge, resolusjonskomiteen**

456 «Et åpnere Norge» var et viktig slagord under høyrebølgen på 70- og 80-tallet. Høyre ble det ledende
457 forbruker- og forenklingspartiet, og tok et solid oppgjør med inngrodde ordninger og etterkrigstidens
458 reguleringsiver. Dette er en stolt politisk arv Agder Høyre mener det er viktig å videreføre. Selv om Norge ble
459 åpnet opp av Kåre Willoch og statsråder som Astrid Gjertsen og Astrid Nøklebye Heiberg, og Høyre har fortsatt
460 forenkling- og dereguleringsarbeidet, gjenstår mye. Mengden lover og forskrifter har økt i takt med den
461 generelle utviklingen, og vi har blitt et gjennomregulert samfunn, på godt og vondt.

462

463 Forholdsmessighetsprinsippet ble nærmest et allemannseie under korona-pandemien. Til stadighet hørte vi
464 diskusjoner om det var forholdsmessig å gjøre inngrep i noens privatliv. Forholdsmessighet handler om
465 hvorvidt det er et rimelig forhold mellom belastningen for enkeltindividet og fordelene for samfunnet. Ved slike
466 vurderinger legger man til grunn at individet har et sett med rettigheter som det krever en god begrunnelse for
467 å begrense eller krenke. Agder Høyre mener det er nødvendig at vi tar lærdom av korona-periodens
468 vektleggelse av forholdsmessighet når vi skal diskutere forbud, påbud og reguleringer i en normaltid. For i et
469 liberalt demokrati må det være velbegrunnet når Staten begrenser friheten til borgerne og næringslivet.
470 Forbud, påbud og reguleringer må alltid være forholdsmessige og ikke gripe unødig inn i privatlivet og den frie
471 handelen. Regler og reguleringer må være effektive og egnet til å oppnå ønskede formål, de må være
472 forutsigbare og tilpasset den tiden vi lever i. Dette er nemlig helt avgjørende for at enkeltindivider, familier og
473 bedrifter skal få størst mulig frihet til å leve og innordne sine liv og sin virksomhet slik de ønsker.

474

475 Denne resolusjonen inneholder forslag om å oppheve en rekke forbud og påbud, samt forslag til forenklinger
476 på en rekke områder. Noen punkter vil kunne betegnes som ubetydelige. Slik Agder Høyre ser det, er ikke
477 opphevelse av slike reguleringer til hinder for å løse viktigere politiske oppgaver. Andre har stor
478 samfunnsmessig og økonomisk konsekvens. Avslutningsvis må det presiseres at opplistingen under ikke må
479 anses for å være uttømmende, og Agder Høyre mener det må foretas en helhetlig gjennomgang av det norske
480 lovverk for å gjøre Norge enklere og åpnere!

481

482

483 **En enklere hverdag for forbrukerne**

484 Agder Høyre vil legge til rette for en enklere hverdag for forbrukerne ved å fjerne
485 konkurransevridende og upraktiske begrensninger og reguleringer. Tilbud og etterspørsel egner seg
486 bedre enn politikerne til å regulere handelen. Dette vil føre til at prisene blir lavere og varene mer
487 tilgjengelige for forbrukerne.

488

489 **Agder Høyre vil:**

- 490 • Tillate søndagsåpne butikker. *Dissens: Gi kommunene større frihet til å sette egne begrensninger på*
491 *butikkers åpningstider.*
- 492 • Fremme reell konkurranse og redusere etableringsbarrierene i dagligvarebransjen.
- 493 • Tillate salg av lovlige varer i hele butikkens åpningstid.
- 494 • Tillate salg av sterkøl og vin i butikk, og ølsalg på bensinstasjoner og i kiosker. *Dissens fra Kristin Gustavsen*
495 *og Torunn Ostad: Fjern alt etter kommaet.*
- 496 • Utvide retten til begrenset alkoholsalg tilvirket i egen virksomhet til også å gjelde destillerier.
- 497 • Sette konkurranse- og forbrukerinteressene først.
- 498 • Begrense regionale myndigheters mulighet til å nekte handelsetableringer gjennom juridisk bindende
499 arealplaner.
- 500 • Bli medlem av EU, slutte oss til EUs tollunion, og dermed også begrense antallet konkurransevridende
501 tollreguleringer.
- 502 • Avvikle tax free-ordningen, og slutte oss til EUs kvoteordning.
- 503 • Sikre at ny boklov fører til mer reell konkurranse og bedre priser for forbrukerne.
- 504 • Fortsette arbeidet med å legge til rette for økt konkurranse og færre reguleringer av drosjemarkedet.
505 *Dissens fra Sally Vennesland: Stryke punktet*
- 506
- 507

508 **Færre begrensninger i eiendomsretten**

509 Regjeringen Solberg arbeidet kontinuerlig med forenklinger og forbedringer av plan- og bygningsloven og andre
510 regelverk som legger begrensninger på eiendomsretten. Man tok flere grep for å styrke det lokale selvstyret og
511 redusere antall innsigelser, men regelverket er fremdeles for rigid og formalistisk. Agder Høyre vil foreta
512 ytterligere liberaliseringer, gi kommunene større rett til å bestemme selv, og gi den enkelte eiendomsbesitter
513 større frihet til å forvalte egen eiendom slik han vil. Vi vil også lempe på krav som kan virke som hindre for dem
514 som skal inn på boligmarkedet.

515

516 **Agder Høyre vil:**

- 517 • Redusere mengden tekniske og fordyrende detaljkrav ved oppføring av byggverk.
- 518 • Forenkle kravene til universell utforming.
- 519 • Frita flere mindre tiltak fra søknadsplikt.
- 520 • Legge til rette for at eksisterende bygg kan tilpasses ny bruk eller gjenbrukes, fremfor å bygge nytt.
- 521 • Legge til rette for levende kystsamfunn ved å praktisere en differensiert forvaltning av strandsonen, også
522 innad i kommunene.
- 523 • Redusere tilsynsmyndigheters mulighet til å nekte bruksendringer av eksisterende eiendomsmasse.
- 524 • Gjøre det enklere å omdisponere fritidsbolig til fast bopel.
- 525 • Fjerne politikernes mulighet til å innføre leilighetsnormer.
- 526 • Lempe på egenkapitalkravet ved boligkjøp.
- 527 • Begrense antall statlige og regionale planer.
- 528 • Forenkle reglene for utleie av hybel i egen bolig.
- 529 • Pålegge kommunene å innføre effektive og standardiserte digitale systemer for raskere behandling av
530 bygge- og reguleringsøknader.
- 531 • Gjøre det enklere å fradele tomter fra landbrukseiendommer, såfremt det ikke går ut over
532 landbruksinteresser.
- 533 • Myke opp dagens regler som setter gjennomføringsfrist for privat detaljregulering
- 534 • Forenkle kravene til konsekvensutredning av planer.
- 535 • Fjerne alle former for boplikt, men opprettholde driveplikten på landbrukseiendommer. *Dissens: Stryke*
536 *punktet.*
- 537 • Fjerne konsesjonsloven.
- 538
- 539

540 **Forenkle offentlig sektor**

541 For å møte fremtidens utfordringer må vi fornye, forenkle og forbedre offentlig sektor. Det må stilles spørsmål
542 ved etablerte rutiner og regler, og om vi oppnår de resultatene vi ønsker. Offentlig sektor har høy tillit i Norge,
543 og de fleste innbyggere er fornøyd med tjenestene. Samtidig ser vi at fremtiden vil kreve mer av oss. Vi må
544 bruke mer ressurser på velferdstjenester og mindre på administrasjon. Samtidig må staten bli enklere å

545 forholde seg til så næringslivet kan bruke mer tid på å skape verdier og mindre tid på papirarbeid og
546 unødvendig byråkrati og reguleringer.

547 **Agder Høyre vil:**

- 548 • Forsterke avbyråkratisering- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen).
- 549 • Forenkle og effektivisere klage- og søknadssystemet til NAV.
- 550 • Forenkle og redusere antallet økonomiske ytelser.
- 551 • Bruke et klart og forståelig språk i offentlig sektor, og gjøre klarspråk til en del av pensum på høyere
552 utdanningsinstitusjoner hvor dette er relevant.
- 553 • La folk som jobber i offentlig sektor skrive på sin foretrukne målform.
- 554 • Gjøre lov om offentlige anskaffelser mer fleksibel innenfor rammen av Norges internasjonale forpliktelser.
- 555 • Gjennomgå organiseringen av statlige etater og direktorater med sikte på forenkle strukturen.
- 556 • Fjerne pensjonsplikter i offentlig sektor.
- 557 • Fjerne alle krav om kjønnskvalifisering.

558
559

560 **Et oppgjør med formynderstaten**

561 Alle har rett til å bestemme over eget liv, og det innebærer også en rett til å ta dårlige valg. Inngripen av
562 myndighetene som ikke er nødvendig for å opprettholde samfunnsordenen, bør ikke gjennomføres. Agder
563 Høyre vil derfor gjennomføre en frihetsreform der politikerne fjerner unødvendige forbud og tar et oppgjør
564 med formynderstaten. Ved å la staten bli en formynder for hvordan livet skal leves og hvilke valg vi tar, oppnår
565 vi det motsatte, nemlig at folk blir passive og ute av stand til å ta ansvar i eget liv.

566
567

567 **Agder Høyre vil:**

- 568 • Tillate økt bruk av snøscooter i skog, fjell og mark.
- 569 • Øke maks grensen for scootere og moped.
- 570 • Fjerne forbudet mot sportskonkurranser og sportsstevner mellom klokken 06 og 13 på helligdager.
- 571 • Fjerne kommunenes mulighet til å forskjellsbehandle vannscooter og andre fartøy.
- 572 • Tillate alkoholreklame inne på skjenkesteder med bevilling.
- 573 • Gi kommunene anledning til å regulere på hvilke offentlige steder det bør være tillatt med alkoholkonsum.
- 574 • Fjerne nasjonale skjenketider og gi kommunene frihet til å bestemme når kranene må stenges.
- 575 • Fjerne forbudet mot politisk TV-reklame.
- 576 • Fjerne flytevestpåbudet i båter uten stort fartspotensiale. *Foreslått endring fra Sverre-Tobias Dukene og*
577 *Torunn Ostad: Fjerne flytevestpåbudet i båter i sakte fart, eks. 5 knop.)*

578
579

580 **Forenkle hverdagen for næringslivet**

581 Lover og regler påfører bedriftene enorme summer i rene administrative kostnader. Dette svekker vår
582 konkurransekraft. Påbud og forbud gjør handlefriheten til bedriftene mindre, og vil i mange tilfeller enten øke
583 utgiftene eller redusere mulighetene til omsetning. Agder Høyre mener at politikerne alltid først må vurdere
584 om andre virkemidler kan gjøre samme nytten som reguleringer, og alltid være varsomme med å pålegge
585 bedriftene nye byrder. Erna Solbergs regjering førte en politikk som sikret små og mellomstore bedrifter en
586 enklere hverdag, god tilgang til kunder. I løpet av åtteårs-perioden hun satt som statsminister, gjennomførte
587 eller besluttet man forenklingstiltak som gav gevinster for næringslivet på om lag 11 mrd. kroner årlig, enten
588 gjennom direkte sparte kostnader eller spart tid. Tilbakemeldinger fra bedriftene tilsier imidlertid at vi ikke er i
589 mål. I NHOs forenklingundersøkelse fra 2018 svarer kun åtte prosent av respondentene at man har merket
590 effektene av disse forenklingstiltakene. Agder Høyre mener derfor at forenklingarbeidet må fortsette.

591
592

592 **Agder Høyre vil:**

- 593 • Innføre et forenklingspanel som har omvendt bevisbyrde.
- 594 • Ha som mål å doble gevinsten av forenklingstiltak.
- 595 • Forenkle kravene til innberetning av naturalytelser til skattemyndighetene.
- 596 • Forenkle arbeidsmiljøloven
- 597 • Fjerne informasjon- og rapporteringskrav som påfører bedriftene unødvendig byråkrati.
- 598 • Unngå forvanskende særnorske tilpasninger ved innføring av nye EØS-regler.

- 599 • Være tilbakeholdne med å gi forvaltningen hjemmel til å innføre forbud og påbud som er særlig
600 inngripende.
601 • Alternativer til regulering i lov eller forskrifts form må utredes og synliggjøres bedre.
602 • Utforme regler som i større grad hensyntar hverdagen i små og mellomstore bedrifter.
603 • Gi bedriftene full tilgang til å kommunisere elektronisk med det offentlige.
604 • Gjennomgå landbruksreguleringene med sikte på økt konkurranse og større frihet for den enkelte
605 næringsdrivende bonde.
606 • Stille krav om at lovverket ikke er konkurransevridende i møte med ny teknologi.

607
608

609 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Behandles av Fylkesårsmøtet nr. 3*

610 **11. En skole der det er lov å lykkes, resolusjonskomiteen**

611 Hver høst står forventningsfulle seksåringer i skolegården klare til å begynne på skolegangen. De står foran 13
612 år med prøving og feiling, medgang og motgang. Vår oppgave som politikere er å sørge for at de møter en skole
613 som gir dem muligheten til å skape seg den fremtiden de selv ønsker. Mye er godt i norsk skole, men selv ikke
614 etter åtte år med Høyre i regjering er tilstanden god nok. Fremdeles er det norske utdanningssystemet i for
615 liten grad tilpasset hver enkelt elev. Både de elevene som mangler motivasjon til å sitte 13 år
616 sammenhengende på skolebenken, og de elevene som ønsker å få større utfordringer, bør møte en skole som
617 er tilpasset dem. Agder Høyre vil derfor ha en skole med mer valgfrihet, mindre ensretting og tidlig innsats, slik
618 at flere elever fullfører. Samtidig må vi fokusere på grunnleggende ferdigheter og utstyre morgendagens
619 samfunnsborgere med den bagasjen de trenger for å leve meningsfulle liv. Den norske skolen skal preges av
620 kvalitet i alle ledd, og vi skal prioritere kunnskap og lærerens kompetanse. Da vil flere elever fullføre og bestå
621 skoleløpet, og lykkes i livet.

622
623

624 **Et løft for talentene**

625 Den norske skole er ikke tilpasset dem som trenger flere utfordringer og som ønsker at læringen skal foregå i et
626 høyere tempo. Statistikk viser at 10 til 15 prosent av elever i Norge har stort læringspotensial. For Agder utgjør
627 dette 1 705 elever. Vi må møte elevene som er sultne på mer læring og kunnskap med flere utfordringer, for på
628 skolene i Agder skal det være lov å lykkes.

629
630

630 **Agder Høyre vil:**

- 631 • Identifisere elever med stort læringspotensial.
632 • At det skal bli enklere å gi barn som vurderes som skoleklare, anledning til å begynne på skolen tidligere.
633 • La alle aktuelle ungdomsskoleelever ta fag fra videregående nivå.
634 • La alle aktuelle videregående elever ta fag på universitet, høyskole eller fagskole.
635 • Gi alle elever reelt tilpasset undervisning, og gjennomføre prøveprosjekt med nivådelte klasser på
636 videregående nivå.
637 • Opprette IB-linjer på flere offentlige videregående skoler.
638 • Arbeide for flere internasjonale skoler, både offentlige og private.
639 • Opprette talentklasser på videregående nivå innenfor flere fagretninger.
640 • Opprette en talentpris i Agder for elever på videregående nivå som har utmerket seg akademisk.
641 • Øke bruken av vitensentre.

642
643

644 **Tidlig innsats og ekstra hjelp for dem som trenger det**

645 Tidlig innsats fostrer mer læring og jevner ut forskjellene mellom elevene, og alle dem som synes den ordinære
646 undervisningen i klasserommet er for vanskelig må få tilstrekkelig hjelp. Også disse elevene skal også få
647 muligheten til å lykkes, og vi må sikre at alle som sliter faglig blir fanget opp tidlig i skoleløpet. Dagens system
648 fører i for stor grad til at mange barn ikke får godt nok innpass i fellesskapet, til at de får hjelp for sent og gis et
649 dårligere læringsutbytte. Det er få insentiver til å legge til rette for at barn med behov for særskilt
650 tilrettelegging får et inkluderende og tilpasset tilbud i den ordinære skolen.

651
652

652 **Agder Høyre vil:**

- 653 • Foreta systematisk kartlegging av barnas ferdigheter før skolestart, og sikre at skolen har tilgang til denne
654 informasjonen ved skolestart.
655 • Sette inn ressurser til spesialundervisning og ekstraundervisning så tidlig som mulig i skoleløpet.
656 • At skolene skal ha plikt til ekstra oppfølging for elever som henger etter i lesing, skriving og regning i 1.-4.
657 klasse.
658 • At alle skolene i Agder sertifiseres som dysleksivennlige skoler.
659 • Gi alle elever tilbud om gratis sommerskole ved overgangen mellom grunnskolen og videregående skole.
660 • Bygge opp under prinsippet om «minst restriktive plassering», som innebærer at alle barn og unge, så
661 langt det er mulig, skal ha tilhørighet i fellesskapet.
662
663

664 **Mer valgfrihet og mangfold i norsk skole**

665 Elever er forskjellige, og derfor mener Agder Høyre at vi må gi dem mest mulig frihet til å forme egen
666 skolehverdag innenfor de rammene vi setter. Fritt skolevalg er den beste løsningen når elevene skal søke
667 videregående opplæring. Denne rettigheten ble vedtatt av Solberg-regjeringen, men blir reversert av Ap og Sp
668 før den ble satt ut i live. Det skal ikke være foreldrenes postnummer som avgjør skoleplassen, det skal være
669 elevens valg. Vi må også ha et mangfold av skoler å velge mellom, der profilskoler og friskoler er et godt
670 supplement.
671

- 672 • Innføre rett til nivåvalg i basisfagene norsk, engelsk og matematikk fra 5. klasse, slik at elevene til enhver
673 tid kan velge nivå på undervisningen i samråd med lærer.
674 • Innføre fritt skolevalg på videregående nivå.
675 • Godkjenne og gi statlig støtte til alle friskoler som oppfyller kravene i opplæringsloven.
676 • Etablere profilskoler på ungdomstrinnet, slik at ungdomsskoletilbudet blir mer mangfoldig, og slik at elever
677 på ungdomstrinnet kan fordype seg på ulike områder.
678
679

680 **Alltid en åpen dør**

681 Dessverre finnes det elever i Agder som våkner om morgenen og som gruer seg til å dra på skolen. I våre skoler
682 går det elever som synes hverdagen byr på flere utfordringer enn glede, elever som ikke får hjelp, fordi hjelpen
683 ikke finnes eller bare er der en gang i uken. Vi er derfor nødt til å prioritere skolehelsetjenesten, spesielt etter
684 pandemien. Å investere i helsesykepleiere og skolepsykologer er en investering i fremtiden. Agder-skolene må
685 møte elever med åpne armer og med den rette kompetansen for å håndtere dem som sliter og har det vondt.
686

687 **Agder Høyre vil:**

- 688 • At alle videregående skoler skal ha helsesykepleiere på skolen hver dag, og at fylkeskommunen skal bidra
689 økonomisk frem til fylkene blir nedlagt.
690 • Ansette flere skolepsykologer.
691 • At helsesykepleierne skal kunne henvise til psykolog, og at alle skal få tilbud om time senest innen en
692 måned etter henvisning.
693 • Gi lærere opplæring i hvordan man oppdager elever med psykiske lidelser eller utfordringer.
694 • At alle elever skal kunne gi tilbakemelding på hvordan de trives og lærer på skolen, for eksempel gjennom
695 en elevundersøkelse.
696 • At alle kommuner har nulltoleranse for mobbing.
697 • Gi skolen mulighet til å gripe inn overfor elever som mobber medelever over internett, selv om mobbingen
698 foregår etter skoletid.
699
700

701 **Styrk dannelsesaspektet**

702 I en tid hvor antidemokratisk tankegods er på fremmarsj på vårt kontinent, er det ytterst viktig at
703 dannelsesaspektet i utdannelsessystemet styrkes. Et bredt kunnskapsspekter er nødvendig for å kunne danne
704 egne selvstendige meninger, som igjen er en forutsetning for demokratiet og sterkt sosialt samhold. Og for å
705 forstå morgendagen, må man vite noe om gårdsdagen, også i et praktisk yrkesliv og som en aktiv
706 samfunnsborger.
707

708 **Agder Høyre vil:**

- 709 • Vektlegge dannelsesaspektet og kunnskap om norsk og felleseuropeisk kulturarv og historie i norsk skole.
710 • Beholde det særlige fokuset på kristendom i KRLE-faget.
711 • Innføre obligatoriske klassesaker til nazistenes holocaustleire.
712 • Vektlegge den viktige kulturelle, historiske og litterære betydningen av de ulike målformene, men fjerne
713 egen karakter i sidemål.
714 • Beholde lekser og lære elever verdien av hardt arbeid og disiplin.

715

716

717 **Morgendagens skole**

718 Agder Høyre mener vi må ta klare valg når vi skal forme morgendagens skole. Vi har begrensede ressurser, og
719 må derfor prioritere det viktigste. Økt bruk av teknologi vil stille krav til økt kompetanse, og vi må heller ikke
720 være fastlåst i dagens strukturer og skoleeier-forhold dersom annen organisering vil være mer hensiktsmessig.
721 Det avgjørende må alltid være hva som gir best læringsutbytte for elevene.

722

723 **Agder Høyre vil:**

- 724 • Vurdere å flytte styringen av videregående skoler fra fylkeskommunene til kommunene, også før
725 fylkeskommunen nedlegges.
726 • Prioritere ressursene på elevenes læring, ikke skolemat.
727 • Prioritere å styrke den digitale kompetansen til lærerne.
728 • Ikke utvide skoledagen uten at også læringskravene økes.
729 • At skoleeiere skal bruke ekstra ressurser på de skolene hvor elevene har svake resultater på
730 kartleggingsprøver.

731

732

733 **Gode lærere er det aller viktigste for en god skole**

734 Læreren er den viktigste faktoren for elevenes mestring og læringsglede, og alle elever fortjener å møte en
735 kvalifisert lærer i klasserommet. Med Solberg-regjeringen økte statusen til læreryrket. Flere søkte
736 lærerutdanning, flere fullførte og vi fikk 2000 lærerspesialister. Nå reverserer Ap og Sp mange av de
737 ordningene som viste seg å ha god effekt. Det er derfor viktigere enn noen gang at kommunene prioriterer
738 lærerne.

739

740 **Agder Høyre vil:**

- 741 • At kommunene prioriterer videreutdanning av lærere.
742 • Sørge for at alle kommuner har planer for å oppfylle kompetansekravene i norsk, matte og engelsk som
743 trer i kraft i 2025 for alle lærere.
744 • Ha flere yrkesgrupper inn i skolen for å bygge laget rundt eleven og la lærerne fokusere på sine
745 kjerneoppgaver.
746 • Innføre flere karriereveier i skolen som skal gi lærere mulighet til å spesialisere seg og motta høyere lønn.
747 • Fjerne unødvendige rapporteringskrav.
748 • Gi læreren større grad av pedagogisk frihet, og stimulere til økt bruk av forskningsbaserte, alternative
749 undervisningsmetoder.

750

751

752 **Vi trenger en ungdomsskolereform**

753 For mange elever går ut av ungdomsskolen med svake grunnleggende ferdigheter. Det er store forskjeller
754 mellom elever, høyt fravær og mange opplever lite motivasjon og mestring. Høyre vil ha en ungdomsskole med
755 tilpasset opplæring, som løfter guttene like bra som jentene og som forbereder elevene bedre for
756 videregående opplæring, særlig yrkesfag.

757

758 **Agder Høyre vil:**

- 759 • At kommunene innfører systematisk oppfølging av fravær i ungdomsskolene og at foresatte får automatisk
760 digital beskjed ved alle typer fravær.
761 • At kommunene innfører praktiske valgfag som inspirerer til yrkesfaglig utdanning.
762 • Styrke samarbeidet mellom ungdomsskolene og arbeidslivet.
763 • Ha en tverrfaglig rådgivertjeneste, godt samarbeid mellom rådgivningstjenesten i skolen, NAV og
764 karriereveiledningssentrene, og satse på kompetanseheving for rådgivere.

- 765 • Gi flere elever muligheten til å forsere fag eller skoleår når de er motiverte for det.
766
767

768 **Kartlegg konsekvensene av pandemi-skolen**

769 Pandemien har preget norsk barnehage og skole i nesten to år. Vi har så langt ikke nok kunnskap om
770 konsekvensene av pandemien for barn og elever. Forskningen pågår, og de datakildene som vi har dekker noen
771 tema, men ikke alle områder som kan ha blitt berørt av pandemien. Det er også for tidlig å se eventuelle
772 langsiktige konsekvenser av pandemien i den statistikken vi vanligvis bruker for å vurdere læringsresultater og
773 gjennomføring. I de kommende årene blir det avgjørende å følge utviklingen til «korona-kullene» nøye slik at
774 kunnskapshull tettes og at de gis de samme forutsetninger for å lykkes som alle andre.
775

776 **Agder Høyre vil:**

- 777 • Sikre tilstrekkelig forskning på konsekvensene av korona-pandemien.
778 • Vurdere tiltak som kan bidra til å ta igjen tapt læring, eksempelvis kortere sommerferie i en
779 overgangsperiode.
780

781 782 **Et løft for yrkesfagene**

783 Er du flink med hendene, har du grunn til å være stolt. Holdningen om at akademikere har høyere status enn
784 håndverkere, skal til livs. Bøker og lange utdannelser er ikke den eneste veien til det gode liv. Allerede i
785 grunnskolen skal barn lære at det finnes andre muligheter for å lykkes, og barnas praktiske evner skal også
786 inngå i lærernes pedagogiske vurdering. I dag er det er for få elever som velger yrkesfag, og yrkesfag har ofte
787 blitt løsningen for umotiverte elever som sliter på skolen. Mange yrkesfagelever får heller ikke fullført
788 utdanningen sin, enten fordi de slutter på skolen, eller fordi de ikke får lærlingplass. Agder Høyre vil heve
789 statusen til yrkesfaglige linjer, sikre flere lærlingplasser og arbeide for at flere velger og fullfører yrkesfaglig
790 opplæring.

- 791 • Gjøre teorien på yrkesfag mer yrkesrettet.
792 • Gi yrkesfagelever flere muligheter til å velge teoretiske fag med relevans for deres fag, eksempelvis
793 realfagsmatematikk og fysikk.
794 • Øke utstyrsstipendet, slik at det dekker de reelle utstyrskostnadene yrkesfagelever har.
795 • Fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger.
796 • Fortsette styrkingen av fagskolene, og sørge for at de blir arenaer for livslang læring.
797

798
799

799 *Resolusjonskomiteens anbefaling: Behandles av Fylkesårsmøtet nr. 4*

800 **12. Kommunene må bestemme mer over hvordan egne arealer skal utvikles,** 801 **resolusjonskomiteen**

802 **Under Solberg-regjeringen fikk kommunene helt eller delvis medhold i 81 % av innsigelsessakene, mens**
803 **kommunene bare fikk helt eller delvis medhold i 42 % av sakene under den rødgrønne regjeringen 2005-**
804 **2013. Det er derfor forståelig at mange er bekymret for kommunenes selvbestemmelse under dagens**
805 **rødgrønne regjering.**
806

807 Høyres politikk bygger på prinsipper som frihet for enkeltmennesket, privat eiendomsrett og maktspredning.
808 Høyre vil alltid styrke frivilligheten og styrke fellesskapet i lokalsamfunnene. Det gir grobunn for aktivitet og
809 utvikling av arbeidsplasser, som er bærebjelken i kommunene.
810

811 Lokaldemokratiet er viktig for Høyre og derfor ble kommunenes selvråderett styrket under Solberg-regjeringen.
812 Det systematiske arbeidet for å redusere omfanget av innsigelser til lokale arealplaner medførte at
813 kommunene i mye større grad fikk bestemme selv hvordan egne arealer skal utvikles.
814

815 Høyre var i regjering tydelige på at statsforvalteren skulle være varsom med å overprøve kommunestyrets
816 politiske skjønn i lokale forhold. Høyre arbeidet også hele tiden systematisk for å styrke dialogen mellom staten
817 og kommunene i plansaker, for å unngå bruk av innsigelser og for å gi større forutsigbarhet i planprosessene.

818

819 I balansen mellom lokalt selvstyre og ivaretagelsen av nasjonale interesser, er det urovekkende når vi nå får
820 tilbakemeldinger fra Kommune-Norge om at de opplever at statsforvalterne i utstrakt grad fremmer innsigelser
821 ut over det som kan forsvares med bakgrunn i nasjonale interesser.

822

823 Høyre mener derfor det må foretas en systematisk evaluering og kunnskapsinnhenting av de siste årenes
824 praksis for å se om vi trenger videre endringer i plan- og bygningsloven. Høyres mener at kommunene selv må
825 bestemme hvordan av nærhetsprinsippet står fast. Det er kommunene selv som best kjenner sine behov.
826 Derfor må det mye til før staten skal få lov til å blande seg inn i lokale saker.

827

828 **Agder Høyre vil:**

- 829 • Det må foretas en systematisk evaluering og kunnskapsinnhenting av de siste årenes praksis for å se om vi
830 trenger videre endringer i plan- og bygningsloven.
- 831 • Det må utredes hvilke endringer og justeringer som kan gjøres i innsigelsesretten for statlige organer og
832 sektormyndigheter til kommunale plan- og arealvedtak for å styrke det kommunale selvstyret.
- 833 • Norge er et langstrakt land, hvor alle kommuner er ulike. Høyres politikk ønsker å underbygge det lokale
834 selvstyret. Derfor er det viktig at arbeidet med å differensiere mulighetsrommet lokalt fortsetter. Det er
835 kommunene som bør ha myndighet og skjønnet til å avgjøre hva som skal være lovlig siden de
836 lokale forholdene er så ulike rundt om i landet.
- 837 • Bidra til at kommunene får oppdaterte samfunnsplaner for å møte kommende omstillinger, både i privat
838 og offentlig sektor. Oppdaterte arealplaner er også viktig, spesielt for de deler av kommunen der utbygging
839 av boliger, næring eller teknisk infrastruktur er aktuelt. Dette vil gi kommunen bedre politisk styring over
840 arealbruken, kunne forebygge unødige og tidkrevende konflikter, og gjøre planprosessen mer forutsigbar
841 for alle aktører.
- 842 • At staten skal sørge for bedre veiledning, blant annet om sammenhengen mellom planstrategi, de ulike
843 delene en kommuneplan består av, sammenhengen med økonomiplanen, samt bruken av verktøyene i
844 regelverket. Det er stor variasjon mellom kommunene når det gjelder faglig kompetanse, kapasitet, politisk
845 engasjement og styringsevne og folkelig engasjement, og her må staten bidra til at kommunene blir bedre.

846

847